

376 x/4

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

XVIII. évfolyam.

1903. Október.

10. szám.

és melléklete: a

KERTÉSZ-GAZDA

III. évfolyam. — 10. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY”-ben:

Garmond-soroként: 16 fillér.

Egész oldal (187 □ cm)

egyszeri hirdetése: . 6 kor. — fill.

Féloldal > > . 3 kor. 20 fill.

Negyed-oldal > > . 1 kor. 60 fill.

Egyesületi tagoknak és féléves hirdetőknél 20%-kal,
egész-éves hirdetőknél 25%-kal olcsóbb.

Kis-hirdetés félhasábos soroként 16 fillér. Egyesületi tagoknak 2 sorig ingyen.

A hirdetési díjak előre beküldendők.

Hirdetéseket elvállal:

a **MÉHÉSZETI KÖZLÖNY** kiadóhivatala
Kolozsvártt, Magyar-útca 24.

J O B B,

9-10

MEGFELELŐBB

és MEGBIZHATÓBB

méhkaptárokat

és méhészeti eszközöket

már nem is lehet ajánlani,

mint aminők

a 18 év óta fönálló

KÜHNE FERENCZ-féle első magy. keresk. méhtelepen

BUDAPEST, I. ker. Attila-útcza 99. sz. alatt

— k é s z ű l n e k é s k a p h a t ó k. —

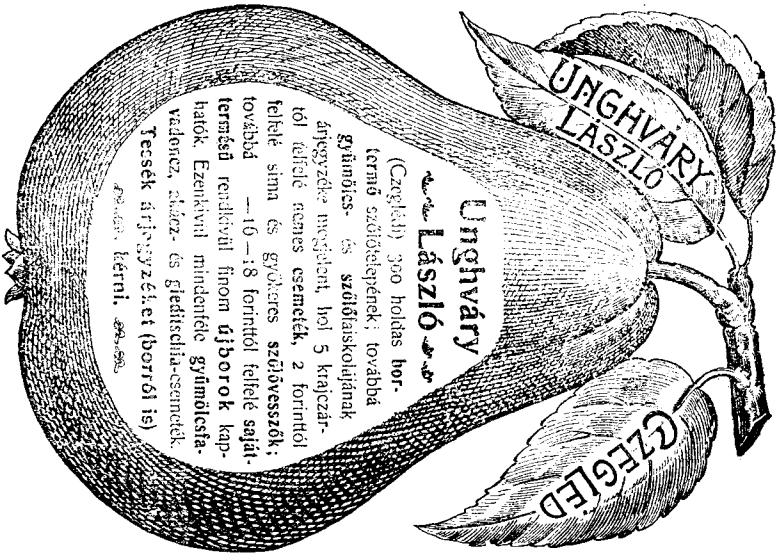
1903. évi gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó főárjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg.

BCU Cluj Central University Library Cluj

Hiteit nyujtok

1-2-3 évre (kamat nélkül): városok, községek, megyék, vizszabályozó társulatok, mézőnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.

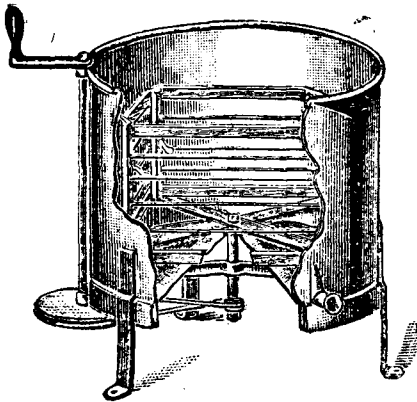
A hitelnyújtás szövetségére és borra nem vonatkozik.

3-9

MAGYAR FÉMLEMEZIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VII., Gizella-út 53. sz. BUDAPESTEN. VII., Gizella-út 53. sz

Ajánlja saját gyártmányú, kiváló minőségű méhészeti czikkeit a egolesőbb gyári áron

Mézpörgető-gépek,
4-féle szerkezetűek.

Hanneman-téle
anyarács, egész új;
szárnya kat a méhek
meg nem sérthetik.

Mézsűrő,
egyszerű és dupla.
Lépfődelezo-
tálcák.

Ismertető csillagok.

Via szolvasztó üst, legújabb szerkezetű, 2-féle szerkezet.

Méztöltő edények.

Mézkieresztő-tálcák, dupla fallal.

Méhpörmetezők.

Méhsöprő-készülék.

Anyásító-készülék,
egész új.

Méhszöktetők.

Mézszállító-edények minden nagyságban.

Rajföcskendezők.

Etetőtálcák.

Méhészpipák.

Füstfúvók.

Füstölő-gépek. (Smoker.)

Megrendelésre készítünk minden a szakmába vágó tárgyat.

Árjegyzéket magyar, vagy német nyelvben kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

4.—6.

Magyar Fémlemezipar R.-társ.

Tűzmentes pénzszekrények.

REMÉNYIK L. és FIAI

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRTT, FŐTÉR.

Legjobb fajta vihar- és istálló-lámpák.

Vasbútorok nagy választékban.

Ajánlom jól berendezett raktáromat mindenemű **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretű **Bodor-féle kaptárok**, legjobb minőségű **műlep**, **javitott mézpörgetők**, **Hannemann-féle rács**, herefogók, **keretfogók**, méhész-pipa, dohányzó- és nem dohányzóknak, méhész-sipkák, kaucsuk-keztyűk és mindennemű lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és kertészeti cikkekből különösen ajánlom a legjobb minőségű **vasekéket**, kézi kukoricza-morzsolót, amerikai aczélvillákat, kaszákat, sarlókat, gereblyéket, amerikai szénafűrészeket. Továbbá kerti fűrészeket, kerti ollókat és szemző késeket.

Végül fölhivom b. figyelmét **konyhaberendelési és háztartási** cikkeimre, melyek közül ajánlok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagyaltgépeket, ruhamángoló és facsaró gépeket, kitűnően zománczolt lemez- és öntött edényeket. Raktártartok még valódi berndorfi alpacca és alpaccazuüst evőszerekből és nickel edényekből.

Vidéki megrendeléseket azonnal és pontosan eszközlöm.

Kiváló tisztelettel:

Reményik L. és Fiai.

7-12

Ló- és marhanyiró-ollók.

Méhészeti Közlöny.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 1.-ÉN.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület tagjai a tagsági díj fejében kapják. Tagsági díjak: rendes tagok részéről egy évre 4 kor., köri tagok részéről egy évre 2 kor. — Minden pénzküldemény Horváth Pál, ev. ref. egyházkerületi főpénztári ellenőr, egyesületi pénztáros úrhoz, Kolozsvár, Király-úteza 51. sz. címzendő.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reklamációk a „Méhészeti Közlöny szerkesztőségének **Kolozsvár, Magyar-úteza.**“ címzendők.

Közleményeink utányomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Reklamációkat csak a következő hónap 15.-éig és csak a postahivatal útján fogadunk el.

Felelős szerkesztő: Szentgyörgyi Lajos. Főmunkatárs: Nagy János.

Októberi emlékeztető.

(Kezdőknek.)

Zörög már a haraszt csaknem mindenütt. Hűvös őszi szellő hordja szét a fák sárgult leveleit. A gyöngye növények életműködése általában már-már megszűnt. A mezők ékessége lehervadt. A méhecskét nem várja már terített asztal az illatos virágok kelyhének képében. Az éjjelek hidegek. Méhikénk mind összéb-összéb húzódnak, télifészükbe tömörülnek. A nap melegebb délszakán ki-kijárogatnak még, de inkább csak a menőke körül forgolódnak, annak a védelmére gyülekeznek, hogy a gonosz szándékkal tolakodó idegen méheket elriaszszák; vagy legfőlebb vízért avagy tisztulás céljából röppennek távolabb a méhestől. Itt-ott még kutatnak ugyan, ha valahol egy-egy elkésett virágra akadnának, mely talán némi hímporral kínálná meg őket; de vajmi kevés ilyen ékessége díszlik már az alkonyodó természetnek. A méhek külső munkájának vége már.

Októberre alig 2 méh kiferhetésére hagyjunk kijárót a kaptáron; ennél több egyszerre ne közlekedhessék. Így nem férkőzhetik be az egér. A hónap vége felé — különösen hűvösebb vidéken — a költőtért fődő deszkácskákra fektessünk 10—20 réteg

újságpapirost és szorítsuk le léczecskékkel ; vagy tegyünk oda kevesebb papirost és töltsük ki a mézürt szénával, sarjával, vagy mohával. Vizsgáljuk meg jól, vajjon nincs-e a kason, vagy kaptáron a menőkén kívül még más nyílás, repedés, hézag és ha ilyenre találunk, tapasztszuk be, fojtsuk le. A költőtér ablakára is illesztünk több réteg papirost és szorítsuk oda faszilánkokkal. Az erős törzseknek elég a papirosréteg ; de ha ritka, kevés népességű a család — kivált ott, hol éjjel kemény hidegek járnak — az ablak és ajtó közét is tömjük ki. Ha széna helyett mohából készített paplant, vagy párnát tehetünk a mézür és költőtér üregébe : annál jobb. A kasok alját az egerek el'én rakjuk körül bojtortjással.

A már egyszer elrendezett költőtért, azaz a méhek télifészket ne háborgassuk többé. Szétbontása nem lenne hasznos a méhekre, melyek télire már elrendezkedtek. Az anya is állandóbb helyet foglalt már a lépútczák egyikében és ha a téli fészket megbontanók, a kereteket szétszednők, félelmében bizonytalan helyen állapodnék meg a nép egyrészevel az anya és új rend, új elhelyezkedés, az elfoglalt nyugodt helynek a fölzavarása következnék. Ilyen késői háborgatásra a méhek a befödött mézeslépek sejtfoleleit gyorsan kezdik fölszakgatni, hogy mézet szívjanak magukba, télire szerzett kincsüket az elrablástól féltvén. A mézessejtek födeleinek a megnyitása a téli mézkészletre nézve káros lehet. A mézeslépeken a kiszedés alkalmával — ha még olyan óvatosan végezzük is azt — repedések támadnak ; továbbá : az egyik mézeslép szélétől, oldalától a másikig épített és odaragasztott áthidaló viaszszalagok mindenesetre elszakadnak, s egyes helyeken födetlen marad a méz. A méhek ezek helyreigazítása, vagy a méz fölszür-csölgetése végett többen szétválnak a csomóból, s ezeket a kisebb csoportokat az éjjeli hideg gyakran elcsigázza, megdermeszti.

Októberben már nyugalom uralkodjék tehát a méhek között. A födödeszkácskák fölszakgatása éppenséggel veszedelmes lenne, mert a hézagok betömésére, betapasztására már nem volnának képesek a méhek, miértis a télen fölszálló meleg párától a mézür tölteléke megnyirkosodnék és penészt is foghatna.

Októberben lehetőleg csak a külső szemlére szorítkozzunk. Figyeljük meg, nem ütött-e ki rablás ; nem járnak-e valamely törzsből herék, vagy éppen korcsherék ; pókok, czinkék nem alkalmat-

lankodnak-e; nem anyátlanodott-e meg valamelyik család, illetőleg ennek külső jelei nem mutatkoznak-e? sat. Meghallgatjuk olykor, hogy nem húzódott-e föl a nép a költőtér fölső részébe? Ha gyanús, koppantás által győződünk meg erről. Aki októberben, s általában igen későn telelte be méheit, az ilyen változásra — különösen, ha olyankor végezte a betelelést, mikor már nincs a családnak fiasítása — el lehet készülve. Októberben általában már csak halaszthatatlan kényszerűségből szedjük szét a költőtért, bontjuk meg a télifészket.

Amely családnak sok fiasítása volt, s végleges rendezését e miatt későbbre halasztottuk, annak a télifészket október elején mulhatatlanul rendezzük. Ahol sok lép maradt bent, onnét szintén most szedjük ki a fölöslegeseket a hátúlsókból. Az ablak kerete körül netán mutatkozó hézagokat az ilyen családoknál különös gonddal kell alaposan lefojtanunk és az ismertetett kitömést azután végeznünk.

Etetni már nem tanácsos e hónapban; a híg mézzel való etetés éppenséggel czéltévesztés lenne. Ha a betelelést rendesen végezte a méhés, az ilyen késői etetés szükségére nem is kerül sor.

A darazsak még ebben a hónapban is eljárnak mézet lopni. Ezek ellen is jó lesz a múltkor már ismertetett üveggel, vagy légyfogóüveggel védekeznünk, melybe czukrozott ecetes vizet öntünk,

A régi, használhatatlan lépeket, viasztörmeléket, miket gomolyokba gyúrva tartottunk, októberben kifőzzük és későbbi használatig száraz, hűvös helyre elteszszük.

Gyergyóditró.

Józsa Sándor.

Viaszolvasztás.

Ha a méhcsaládok betelelésének a munkáját elvégezte a méhés, a régi, fekete lépeket, melyek sem fiasításra, sem mézelésre többé nem használhatók, valamint a lépdarabokat, s a kaptár belső falairól, sat. letisztogatott viasztörmeléket, úgyszintén a kaptár aljáról az egész éven át kikutort viaszmorzsálékot, s egyéb, a viaszomly rongálása ellen gomolyokba gyúrt léphulladékot, nem-

különben a pörgetés alkalmával a mézessejtekről leszelt viasz-fódeleket összegyűjtve, kiolvasztja.

A viaszolvasztásnak többféle módját ismerjük. Külön edények, készülékek, sőt gépek is vannak erre a célra készítve. De nem minden méhesgazda szánhatja rá magát, hogy viaszolvasztásra szolgáló gépszerű készüléket vásároljon magának, különösen, ha méhtörzseinek a száma kevés. Költekezésre nehezen vállalkozik a kisebb gazda. Minden fillért — mint mondani szokták — jól megforgat, mielőtt kiadná a kezéből. Sokfelé is van helye a begyűlt összegecskének. De a sonkolyt, lépdarabokat sem engedheti veszendőbe. Éppen ezekből az okokból a legegyszerűbb viaszolvasztási módokról is időszerűnek látom megemlékezni. A viaszolvasztás legközönségesebb módja a következő :

Az összegyűlt lépdarabokat (a kiselejtezett egész lépeket is összetördeljük) ritka szövésű, erős vászonzacskóba kötjük, s a zacskót tiszta üstbe, vagy fazékba tesszük és töltünk rá tiszta patakvizet, de ne legyen az edény egészen tele. Ekkor takaréktűzhelyre állítjuk és a vizet fölforraljuk. Lehetőleg ne vessen erős lágot a tűz. Forrás alatt leszoritjuk a zacskót, hogy fölszínre, a vízen fölül ne kerüljön. A sonkolyból kiolvadó viasz a zacskón át zsír módjára a víz fölületére emelkedik, honnét a vízzel együtt lemerítjük, vagy egyszerűen beleöntjük hideg vízzel félig telt dézsába, avagy teknőbe, hol a viasz a víz fölületén megkeményedik. Innét kiszedvén, később tiszta száraz edényben újra fölolvasztjuk és vízzel kiöblített tálba öntjük. A tálát azért öblítjük ki vízzel, vagy mártjuk vízbe, hogy a viasz bele ne ragadjon. Ha a tálba öntött viasz megkeményedett, kiveszszük onnét és száraz, hűvös helyen jól eltarthatjuk.

Megjegyzem, hogy amint a kiolvadt viaszt, vagyis a viaszos vizet a zacskóról, azaz a fazékból kiöntöttük, a dézsára simára gyalult es forró vízzel meglocsolt deszkát fektetünk, s a zacskót összezsavarván, a deszkára helyezük és szintén megnedvesített hengeres sima fával azonnal jól kinyomkodjuk, mintegy sajtoljuk, hogy a sonkolyban még netán bennmaradt viasz is a többihez, a dézsába csurogjon. Ezzel az eljárással elég jól kiválasztható a sonkolyból a viasz.

A zacskót — míg a sonkolyból kiolvad a viasz — kézbe

fogott lapoczkával is leszorítva tarthatjuk a víz alatt; de ez kissé fárasztó. E helyett így járunk el: A viaszolvasztásra használt edény belső kerületénél valamivel kisebb, 1—2 újjnyi vastag, kerek, vagy szögletes deszkát a közepén nagyobb fúróval átlyukasztunk, egyebütt kisebb fúrásokat teszünk rajta. A középső nagyobb lyukba mintegy másfél olyan magas nyelet ütünk, mint a fazék. A nyélbe a két átellenes oldalon egymástól nem messze szögeket verünk. Most két szál erős sodrony egyik-egyik végét az edény egyik, a sodronyok két másik végét pedig az edény másik füléhez erősítjük, miáltal szatyor módjára két fölemelhető és széthúzható füle, vagy fogója lesz az edénynek. Amint a sonkolylyal megtöltött zacskót az edénybe tettük, az előbb leírt nyeles deszkát ráállítjuk a zacskóra és a két sodronyfület ráakasztjuk a nyomódeszka nyelére vert megfelelő két szögre. A viasz olvadása közben a zacskó összébb esik, a nyomódeszkát lejjebb szorítjuk tehát, azaz: a két sodronyt a deszka nyelén magasabban kiálló szögekre akasztjuk.

Zacskó nélkül is kifőzhetjük a viaszt, vagyis a sonkolyt, lépdarabokat szabadon rakjuk az edénybe, illetőleg vízbe. Amíg fölforr, másik edényben forró vízben áztatjuk a zacskót, és ha a sonkoly már fölforrt, a viasz kiolvadt (sokáig főzni nem tanácsos), a zacskót a vizesdézsa fölé tartjuk, s a fölfőzött sonkolyt valami kisebb edénnyel belemérjük, honnan a viasz a vízzel együtt a dézsába csurog. Mikor már mind belemertük, bekötjük a zacskót és hengeres fával a fönnebb leírt módon kinyomkodjuk a még benne levő viaszt. Ez az eljárás is elég jó ugyan, de az eredmény nem olyan tökéletes, mint az előbbi móddal.

Hogy a viasz kisajtolása közben ne legyünk kénytelenek a hengeres fával babrálni, egyszerű sajtológépet is készíthetünk. Veszünk egy erős, nagy plékfazekat, melynek keresztbe fektetett két szál lapos vasból olyan kantárt készíttetünk, hogy az egyik vas a fazék oldala mellett fölhajtva, két vége az edény felső széléig, a másik vége pedig ennél jóval magasabbra ér, tehát az edény szélénél föjebb nyúlik. A két vasoszlop tetejébe szöggel könnyen odaerősíthető és levehető átfogó vasat tetetünk, melynek közepét átfúratjuk és csavaros vasat tetetünk bele. A fazék oldalán alul nyílást fúratunk és abba dugóval zárható bádogcsövet illesztetünk. Használatkor a lépdarabokat más edényben — miként fönnebb le

van írva — vízzel forraljuk, vagyis a sonkolyban levő viaszt kiolvasztjuk és a sonkolyos zacskót a sajtoló edénybe téve (az edényt forró vízzel előbb jól fölmelegítjük, egy, e célra készített kerek, sűrű vasrácsot fektetünk rá és a csavarral az edény fenekére szorítjuk, mire a sonkolyban még bennmaradt viasz kiszorúl, s az edény oldalán levő csapon át a dézsába csurog. Ha az edény aljára is helyezünk vasrácsot, a viasz lecsurgása annál biztosabb.

Ilyen sajtolót faluhelyen is elő lehet állítani, még pedig nagyon olcsón. A viasz tökéletesen kiválasztható vele a sonkolyból, Egyébként kisebb viaszolvasztót készen is lehet venni.

A sajtolás után maradt lépsalakat tüzelő közelében, de nem nagyon meleg helyen, szétteregtjük, hogy száradjon meg. A sonkolyosok (musztikások) adnak még érette néhány garast, vagy néha fűszerért cserélik be; néhol még háziszappanfőzésre is használják az asszonyok.

A viaszolvasztásnak most leírt módjait az újabb időben nagyszámmal szaporodó t. kezdő méhésztársak kedvéért hasznosnak véltem elmondani, reménylve, hogy ezzel hiábavaló munkát nem végeztem.

Gyergyóditró.

Józsa Sándor.

A méhcsaládok őszi rendezése.*

Augusztus végével majdnem mindenütt megszűnik a hordás; csak a tarlókon és a kukoriczaföldeken talál még a méh némi szedegetni valót, mit a tisztesfű (*stachys recta*), tök és némely mezei növény virága nyujthat. Ez azonban oly csekély, hogy alig juthat belőle a mézürbe. Itt az ideje tehát, hogy méhcsaládainkat átvizsgáljuk, vajjon telelőre képesek-e és ha akad közöttük olyan, melynek mézkészlete a betelelésre kevés, azt okvetetlenül etetünk, vagy más családdal egyesítenünk kell.

Szükségből való etetésre mindig tiszta mézet használjunk és egyszerre minél nagyobb adagokban adjuk azt a családnak.

Az árva és ályanyás családok rendezésének is most az ideje. Ha tartalékanyánk van és az árva család elég népes, akkor

* Szeptemberi számunkba be nem fért ezt a dolgozatot — habár megkésve is — annak a bemutatásául közöljük, hogy a gödöllői állami méhészeti gazdaságba elemi iskolai tudással fölvelt méhésztanulók a kétéves tanfolyam elvégzése után milyen szép képzettséggel hagyták el éppen most azt a gondos odaadással vezetett és szépen munkálkodó hasznos szakiskolát. T.

anyát adunk neki szoktatóban. A szoktatót a benne levő anyával egy üres keretre teszszük és beakasztjuk az árva nép költőterébe, hátul az ablak mögé és otthagyjuk 36 órahosszat. Ez idő eltelte után — ha látjuk, hogy a méhek a szoktató körül nyugodtan viselkednek — szabadon bocsátjuk, közéjük eresztjük az anyát, melyet ők bizonyára szívesen fogadnak.

Ha azonban annyira elnéptelenedett volna a család, hogy anyásításra nem érdemes, más családdal kell egyesítenünk. E végett mindig a gyöngébb népet viszzük az erősebbhez. Az erősebb család költőfészke fölé az egyik fődödeszka helyett rostaszövetet fektetünk és azután rakjuk föl a mézürbe a gyöngébb népet, s ott hagyjuk 24 óráig. Ennek elmúltával a fődödeszka és a rostaszövet között, ezek széthúzásával olyan széles hézagot nyitunk, melyen át csak egy méh férjen keresztül 12 óra múlva a rostaszövetet eltávolítjuk és a két családot összerakjuk.

Az álynyás család rendezése már kissé nehezebben végezhető; mert ha anyát adunk is neki, nem fogadja el, mivel éppen úgy ragaszkodik a petéző dolgozóhoz, mint a rendes állapotú család a megfelelő anyához.

Az álynyás család rendezésének a leghelyesebb módja a következő:

Kereteit népestől együtt kiszedjük, a bent maradt méheket pedig lúdtollal tisztára kisöpörjük a kaptárból és a kijárót elzárjuk. A kiszedett kereteket a méhekkal együtt mintegy 80—100 lépésnyire távolabb viszzük, hol néhány perczig nyugodtan hagyjuk a méheket, hadd szívják tele magukat mézzel. Ezután valamennyi keretről lesöpörjük a méheket, mire azok haza igyekeznek, de mivel lakásukat zárva találják, kénytelenek a szomszédos törzsekhez bekérezkedni, hol szívesen fogadják őket, mert mézzel megterakodva érkeznek; — míg a petéző dolgozókat (álynya), ha visszatevniük is; az idegen család népe leszúrja.

Szalmakasban a következő módon végezzük az anyásítást:

Az árva népet, valamint azt a családot is, melylyel anyásítani akarunk, este, mikor már minden kijáró méh hazatakarodott, szobába viszzük, langyos híg mézzel mind a két kas népét megpörmetezzük, azután az árva nép kasát csúcsára sarokba állítjuk és az anyás család kasát ráborítjuk. Ott, hol a két kas egymást födi, ruhával körülkötyük, hogy a méhek ki ne jöhessenek. A felső kas népe megérezvén a méz illatát, lemegy az alsó kasba, hol a két idegen család egymással találkozó népe egymást nyalogatni kezdi, miközben megbarátkoznak és reggelre egyesül a két nép, azaz: az alsó kas méhei a felsőbe húzódnak, s az összebarátkozott két nép az alsó kasból föl is hordja a mézet. Reggel a felső kast a méhesbe

vihetjük, az alsóból pedig szedjük ki az építményt, nehogy a viasz-
moly prédájává essék.

Ha az árva és az ályanyás népek rendezésével végeztünk, kö-
vetkezik a méhek betelelésre való előkészítése, melynek leghelye-
sebb módja a következő:

A mézürből az összes kereteket kiszedjük a keretbakra, külön
osztályozva az egészen befödött és külön a kevésbbé mézes lépe-
ket. A költőtér kereteinek a kiszedésével is így járunk el, azaz:
külön rakjuk a mézes, a fiasításos, valamint az üres lépeket, hogy
a visszarakást minél gyorsabban végezhessük; mert ha hosszadal-
masan dolgozunk egy-egy családnál, könnyen kitörhet a rablás,
miértis nagyon ajánlatos, ha a megbontott család röpülőnyílását
megelőzőleg úgy megszűkítjük, hogy csak egy méh férjen ki rajta;
így könnyebben védekezhet a család a támadók ellen.

Kiszedés közben a kereteken netán mutatkozó fölösleges lép-
építményt tisztogassuk le, hogy a visszarakás munkája gátolva ne
legyen.

A költőtér télire való elrendezését a kaptár oldalnetszetének
itt közölt képe mutatja:

<p>M é z ü r.</p> <p>A végleges betelelés alkalmával a költőtér 4 utolsó keretét eltá- volítjuk a kaptárból.</p>	Méhkenyér és méz.	Méhkenyér.
	Födött méz.	Födött fiasítás, méhkenyér.
	Födött méz.	Fiasítás, méhkenyér.
	Födött méz.	Fiasítás, méhkenyér.
	Nyitott méz.	Fiasítás, anya
	Födött méz.	Födött fiasítás.
	Födött méz.	Félig telt födött méz.
	Födött méz.	Födött méz
	Kevésbbé mézes.	Kevésbbé mézes.
Kevésbbé mézes	Kevésbbé mézes.	
A b l a k.		
A	j	t ö.

Kijáró.

A költőtér elrendezését mindig a család népességéhez mérten
eszközöljük. Ez a kép erős törzset mutat, mely télire 8, a gyön-
gebb családok 7 pár keretet kapnak.

Gödöllő.

Turna János,
az állami méhészeti gazdaságban
végzett méhész.

A mérlegen álló Boczonádi-féle óriás kaptár.

1903.		Reaumur hő- mérő reggel 8 órakor.	A méhcsalád élőszáma.	24 órai súly- szaporodás.	24 órai súly- apadás.	Időjárás.	A bejegyzett tételeket a valóság- gal megegyezőknek találtuk:
hónap.	nap.						
Aug.	16.	+ 15 ⁰	25 ³⁵		0 ³⁰	Nagyon szel., változó.	
"	17.	+ 14 ⁰	25 ⁵⁵	0 ²⁰		Kissé szeles, változó.	
"	18.	+ 16 ⁰	25 ⁸⁵	0 ³⁰		Kissé szeles, derült	
"	19.	+ 15 ⁰	26 ³⁰	0 ³⁵		" " "	
"	20.	+ 12 ⁰	25 ⁸⁰		0 ⁴⁰	Nagyon szel., változó.	
"	21.	+ 12 ⁰	26 ²⁰	0 ⁴⁰		Csöndes, derült.	
"	22.	+ 13 ⁰	26 ⁵⁰	0 ³⁰		" "	
"	23.	+ 15 ⁰	26 ⁷⁰	0 ²⁰		" "	
"	24.	+ 16 ⁰	26 ⁸⁵	0 ¹⁵		Kissé szeles, derült.	
"	25.	+ 17 ⁰	26 ⁹⁵	0 ¹⁰		Csöndes, derült.	
"	26.	+ 17 ⁰	26 ⁷⁰		0 ¹⁵	Nagyon szel., változó.	
"	27.	+ 15 ⁰	26 ⁷⁵	0 ⁰⁵		Szeles, derült	
"	28.	+ 12 ⁰	26 ⁷⁵			Kissé szeles, derült.	
"	29.	+ 17 ⁰	26 ⁹⁰	0 ¹⁵		Kissé szeles, változó.	
"	30.	+ 12 ⁰	26 ⁵⁰		0 ⁴⁰	Nagyon szel., változó.	Aug. 31-én. Krem- nitzkyné Fröhlich Ilona, s. k. Kolozsvár.
"	31.	+ 13 ⁰	26 ⁷⁰	0 ²⁰		Kissé szeles, derült	Hartviger Ágoston, s. k. P.-Borosjenő.
Szept.	1.	+ 14 ⁰	26 ⁸⁰	0 ¹⁰		Szeles derült	Mussong Gyula, s. k. Üröm.
"	2.	+ 16 ⁰	26 ⁹⁰	0 ¹⁰		Kissé szeles, derült.	
"	3.	+ 14 ⁰	26 ⁹⁵	0 ⁰⁵		" " "	
"	4.	+ 15 ⁰	26 ⁹⁵			" " "	
"	5.	+ 15 ⁰	26 ⁸⁵		0 ¹⁰	Csöndes, derült.	
"	6.	+ 16 ⁰	26 ⁹⁵	0 ¹⁰		" "	Szept. 6-án. Farkas Antal, s. k. Rákos- palota.
"	7.	+ 18 ⁰	26 ⁸⁵		0 ¹⁰	Kissé szeles, derült.	
"	8.	+ 18 ⁰	26 ⁷⁰		0 ¹⁵	" " "	
"	9.	+ 16 ⁰	26 ⁷⁰			Csöndes, derült.	
"	10.	+ 16 ⁰	26 ⁶⁰		0 ¹⁰	Hideg esősre változó	
"	11.	+ 11 ⁰	26 ⁶⁰			Kissé szeles, változó	
"	12.	+ 10 ⁰	26 ⁴⁰		0 ²⁰	Szeles, esős, változó.	Szept. 12-én. Szmr- nik János, s. k. Újpest.
"	13.	+ 10 ⁰	26 ⁵⁰	0 ¹⁰		Csöndes, esős, vált.	Szept. 13-án. Hempf- linger Sándor, s. k. Gödöllő. Bese József, s. k. Gödöllő.
"	14.	+ 16 ⁰	26 ⁵⁰			Csöndes, változó.	
"	15.	+ 14 ⁰	26 ³⁰		0 ²⁰	Szeles, esős, változó.	

Újpest.

Boczonádi Szabó Imre

Párbeszéd két üldözött here között.

A nyári napok egyikének délutáni óráiban, amint méhesemben körülnéztem, valami keserves, síráshoz hasonló panaszos herehang ütötte meg a fületem. A hang felé tartva, rövidesen észrevettem egy pár herét, melyek a kaptárból kiszorítva, a menőke szélén meghúzódtak és egymásnak keservesen panaszkodtak.

Kíváncsi figyelemmel lestem, vajjon mit panaszolhatnak azok egymásnak? Bámúlva hallám, hogy az egyik így szól a másikhoz:

Dongó: »Testvér! miért is teremtett az Isten minket, heréket, s nőtestvéreink miért igyekeznek a nyár elején oly lázasan, hogy a mi fölszaporodásunkat elősegítsék, mikor ők semmi hasznukat nem veszik, nekünk pedig az életben semmi gyönyörűségünk nincs!?»

Zsongó: »Hát az élet maga nem gyönyörűség, testverkém?!«

Dongó: »Az élet? Te jóformán azt sem tudod, mi az élet!«

Zsongó: »Az élet semmi; csak a fajföntartási ösztön, ami éppen úgy megvan bennünk, mint a gondolkozni tudó okos lelkű többi állatoknál, kik, mint mi, nőnek, fejlődnek, jobban mondva esznek-isznak, és ha elég erősek, lesik az alkalmat, mint mi . . .«

Dongó: »Igen, lesik, mint mi. Ez fáj nekem, hogy egész életünket csak leséssel, várakozással, reménynyel kényszerülünk eltölteni, mert mint látod, a természet a mi létünk idején oly mostoha, áldásaiból oly szűken mért, hogy fajunk megoszlás nélkül kénytelen maradni; s mikor ez így van, a Teremtő mégis haszontalanságra hívott el bennünket.«

Zsongó? »A Teremtő nem; a Teremtő tudja, mit művel. Ha mi nem lennénk, a család meg nem oszlása esetén is elpusztúlna a faj, mert elvesztené az életkedvét, s munkakedve is megszűnnék.«

Dongó: »Igen, a Teremtő nagyon jó, de annál rosszabbak a mi félnőtestvéreink; segítséget nyújtanak a Teremtőnek a mi létrejövetelünkben, s most nem várják be a természetes véget, hanem kegyetlenül üldöznek, irgalmatlanul megölnék bennünket. Hogy könnyebben elbánjanak velünk, a kínzás legszörnyűbb nemével, az éheztetéssel sanyargatnak bennünket, le-, hátra- és kiszorítanak, s nem engedik, hogy a drága élelemnek csak egy-egy szemerkéit is elfogyaszszuk; így aztán az éhségtől elcsigázva, nem csuda, ha azok a félnőtestvéreink velünk, testre sokkal nagyobb férfitestvéreikkel olyan könnyen elbánnak.

Zsongó (közbeszólva : »Mi még védeni sem tudjuk magunkat, mert a Teremtő, kit te olyan jónak tartasz, még a védőeszköztől is megfosztott bennünket, s minden méltatlanságot kénytelenek vagyunk gyáván tűrni; tűrünk kell az éhséget, az üldözést és a halálra való kínzást.«

Dongó: »Jöjj közelebb testvér! Sugok valamit. Halkan mondom, nem szeretném, ha a h.-almási testvérek meghallanák; akkor lenne még csak nagy baj! Sőt tőled is félek. Titkom olyan, hogyha fölfedezem, irigykedni fogsz, s talán kérkedőnek is tarthatasz. De elmondom.

A múltkor, mikor a család megoszlását tárgyalta népünk, s végeredményképpen ki is mondta a megoszlást, nemünk ennek a hírére nagyon megörvendett, s a hivatás teljesíthetésének reményében volt lótás-futás, ölekezés. Fájdalom, az öröm nagyon korai volt. A természet megcsalt, az idő rosszra fordult, hideg, szeles idő váltotta főt a jót, a nekünk valót.

Néhány napi kétségbeejtő várakozás után félnőtestvéreink pártokra szakadtak, s ebbe az áldatlan harcba mi is belekeveredtünk; sőt mi több: a bölcsőikbe zárt egész nőtestvéreink egyike, kinek már napokkal azelőtt el kellett volna bölcsőjét hagynia, s mint egyedüli úrnő, helyét a családban elfoglalnia, megunván fogóságát, közénk szegődött. Most kezdődött csak az igazi küzdés a pártokban a fiatal, vagy az öreg úrnő egyedurasága fölött. A fiatal testvér pártja az öreget elítélte; főérve az volt, hogy öregségénél fogva a faj fönntartására már nem alkalmas, ezért el kell őt pusztítani. Az öreg pártiak azzal érveltek, hogy jelenlegi állapotában a fiatal úrnő még teljesen képtelen a fajfönntartásra, mert haszontalan férfitestvéreink csak pompás, derült napon tartott nászútban képesek természetadta hivatásuknak megfelelni; a mostani időjárásban pedig nincs kilátás arra; hogy a nászútra alkalmas idő mutakozzék. A fiatal úrnő halálát határozatképpen már ki is mondották tehát.

Abból a pártból való egyik testvérünk hallván ezt, titokban hozzánk sérközik, bátor elszántsággal eljut fiatal úrnőnkhez, s életének fölázódásával eleget téve hivatásának, a pártot és lakást elhagyva, rövid időn meghalt.

Az örvendetes eseményt pártunk küldöttségileg hírül adta az öreg úrnő (a mi édesanyánk) pártjának, s midőn ennek tagjai a meglepő hír valóságáról meggyőződtek, a fiatalabb nemzedék a mi pártunkhoz, a fiatal úrnőhöz szegődött.

Most kezdődött el az élet-halálharc: ki legyen az úrnő a családban? A faj egyedüli és nélkülözhetetlen fönntartóját mind a két párt féltékenyen őrizte. Az áldatlan testvérharc és munka nélkül való állapot nem tarthatott sokáig. Amint te is tudod, egy holdvilágos meleg éjszakán az öreg, pártjával együtt, a régi, megszokott otthont elhagyta, s miként félnőtestvéreinktől értesültem itt a közelben, a gazda által előre elkészített lakásba vonultak, hol most békében és csöndesen éldegélnek.

Zsongó: »Ezt félelem nélkül is elmondhattad volna, mivel ez

megtörtént tény. Elbeszélésedből én is megértem, miért maradt el fiatal testvérünknel, a család egyedüli úrnőjénél a nagy kísérettel rendezni szokott pompás *nászút*, melyre magam is vártam, de hiába.

Dongó: »Elmaradt biz' az, testvér, mert szegény világban élünk. Az ilyen fényesnek hirdetett nászutazás inkább csak teoria, mint prakszis, s inkább mondhatnók *kényszerutazásnak*, mint *nászutazásnak*. A nászutazás — amint az öregektől is hallottam — leginkább olyankor fordul elő, amikor nemünköből nem akad olyan bátor vállalkozó, mint amilyen a családukban is akadt, aki élete árán is igyekszik a fajt fölntartani. De ime, jönnek kegyetlen üldözőink, jaj nekünk; s ha csevegésünket meghallják, még gyorsabban végeznek velünk, szerencsétlenekkel.«

Erre mind a kettő meglapúlt a nagy félelemtől, egyetlen hangjukat sem hallottam többé. Úgy feküdtek ott a többiek közt, mintha halottak lettek volna. Hiába, a félelem még másokat is némává tesz.

A két here beszélgetése után még figyelmesebben vizsgálgattam a méhesben, s csakugyan akadt egy olyan család, melynek eredetéről a távollétemben a méhes gondozásával megbízott szolga nem tudott fölvilágosítást adni.

Tisztelt méhésztársak! A herék most közölt csevegését figyelembe véve, jó lenne vizsgáldni, vajjon nem-e igaz az, amit ők ott egymásnak félénken elmondottak? Én nem tartom lehetetlennek.

Torda.

Böllöni István,
áll. isk. igazgató.

A kezdet nehézségei.

Az a közmondás, hogy »*minden kezdet nehéz*« talán semmire sem illik találóbban, mint a méhészetre. Ki ne szeretné, ha azt a kedves kis bogarak által gyűjtött isteni mézet minden fáradság, méhszúrás, meg pénzbeli kiadás nélkül élvezhetné? De mihez jut ma ingyen az ember? Még betegséget is akárhányszor drága pénzen szerzünk. Az emberek nagyobb része a méhek iránt tartózkodóan viselkedik; jobban fél a méhek fulánkjától, mint az emberek gonosz nyelvétől, kik esetleg becsületében gázolva, minden bizonynyal többet ártnak, mint fulánkjával a méhike. Pedig, ha tudnák mennyi kellemes percet szereznek gondozójuknak nemcsak életrendjükkel, de főképp virágról-virágra szállva, nagy fáradság árán összegyűjtött és a pörgetőbe került mézükkel a kis méhikék, — eltekintve egy pár szúrástól, amit a méhésztől legtöbbször saját ügyetlensége következtében kap — 100 ember közül 99 méhészt lenne.

Igen, méhészt lenne és lett is; de a kezdet nehézségétől meg-

ijedve, abba hagyja a méhészkedést, mert vagy nem tudja az első évben a már előre kiszámított hasznot fölmutatni, vagy a méhektől ijed meg, így gondolkozva: miért szúrassa magát, miért pazarolja idejét olyan dologra, mely semmi hasznot nem hajt?

Istenem, hány gazdasági ágánál dolgoznak az emberek sokszor haszon nélkül, mert beleszól az idő is, más is és sokszor egy évi fáradságos munka gyümölcse egy pár perc alatt tönkre van téve.

De az a szellemi munkás, író, művész, sat., ki éveken keresztül dolgozik valamely munkán, s mikor készen van: pályázik vele, de tekintettel az annál jobb pályázatokra, még csak dicséretet sem nyer. De ez mégsem csüggeszti el; újból küzd, dolgozik mindaddig, míg méltó jutalmát elnyeri. Csak csüggedni nem szabad! Türelem és kitartás kell mindenhez; csak így számíthatunk fáradságunk gyümölcseire.

Sokan mondhatják a kezdő méhészek közül: könnyű a jó tanács, de végre is kell azt hajtani; be kell tartani úgy mindenben, mint a méhészetben. Igaz is ez; könnyebb a tanácsadás, mint annak követése; de hisz éppen ebben rejlik a kezdet nehézségének a legyőzése.

Miben is áll tulajdonképpen a méhészeknél a kezdet nehézsége?

Egy valaki sokat olvas a méhészetéről, megkedveli azt, s el is határozza, hogy méhész lesz. Az eszme meg van, gondolatát meg is valósítja. Vesz egy két méhcsaládot, esetleg — ha anyagi viszonyai engedik — többet, vegyesen kaptárokból és kasokból. Ha ősszel veszi, betelelve veszi; tavasszal ki kell azt telelni. Eljön a tavasz; mit csináljon? Előveszi a könyvet, az erre vonatkozó leírást elolvassa és újból elolvassa, úgy, hogy könyv nélkül is tudja már, mit kellene csinálnia. Ki is bontja a kaptárt, de nem volt elég óvatos: a méhek fölzúdúlnak, kirohannak, a kezdő méhész kap 1—2 szúrást, megijed, elszalad, ott hagy mindent. Kis idő múlva újból visszamegy, de már kevesebb bátorsággal; reszket, fél hozzányúlni. Füsttel, vagy pörmetezővel valahogyan mégis lecsillapítja a méheket és hozzáfog a keretek kiszedéséhez. De egy pár keret össze van építve, esetleg leszakadva. Itt már megáll, gondolkodik, türelme kezd fogyni, amit a méhek is észrevesznek, s életük árán is igyekeznek járatlan leendő gondozójukat elkergetni.

A méhész türelme elfogyott, s otthagyja méheit, az Istenre bízva; nem gondozza, s így — természetesen — hasznot nem lát és minthogy számításában csalatkozott, fölhangy a méhészettel. Ám, ha az első mütét sikerült is, jön a másik, harmadik, de csak tapogatózva próbálkozik azokkal, nem bízik önmagában, nincs aki útbaigazítást adjon és a méhészetre irányuló minden igyekezetével fölhangy. A kezdet nehézségét az illető nem győzte le tehát, hanem az győzte le őt: meghátrált.

Egy jó tanácsot adnék minden kezdő méhésznek. Fogjon a méhészkedéshez egypár kassal, mert ezekkel nincs annyi baj, mint a kaptárokkal. Ezt a pár kastartsa meg szaporítás végett, mert lekéneznit istentelenség lenne. Mielőtt azonban az első természetes rajt kaptárba befogná, s azt a kaptárt kezelné, ne sajnálja a fáradságot: menjen el egy, már gyakorlott méhészhez és kérje meg, hogy a kaptár kereteinek a kiszedése és rendezése mellett, a teendőknek rövid magyarázatával adjon neki egy kis gyakorlati oktatást. Azt hiszem, 100 méhész közül 99 ezt szívesen megteszi.

Mondhatom egy-két ilyen gyakorlati útmutatás többet ér minden kezdőnek, mintha éveken keresztül olvas és úgy fog a kaptárok kezeléséhez.

Én is kezdő méhész vagyok, s küzdök a kezdet nehézségeivel, de már úgyszólván legyőztem azokat és aligha tántorít vissza valami e kedves foglalkozástól. Erős elhatározásom: ha áldozatok árán is, kitartással tovább folytatni azt.

A fent ajánlott tanácsot én is követtem. Nekem jó tanítóm volt és van ma is Nagy János méhésztanár úr személyében, kinek ezúton is köszönetet mondok.

Már régóta érdeklődtem a méhészet iránt, olvastam egyet-mást erről. Egy alkalommal a már előre hirdetett téli méhészes-tére én is elmentem. Csupa idegen arc, de csak egy pár pillanattig. Élvezettel hallgattam az előadást, minden szót megjegyeztem. Azután minden előadásra elmentem, s az ott töltött időt legkedvesebb perczeim közé számítom. Eljött a tavasz, vettem egy méhcsaládot. Már jóelőre megkértem Nagy János szaktanár urat, hogy ezt az én jelenlétemben rendezze, amit szívesen meg is tett. A tavaszon több gyakorlati előadáson ott voltam, láttam, hogyan kell a keretet megfogni, kivenni, visszatenni, a kaptár belsejét rendezni, stb. A kéznek minden mozdulata egy újabb ismeret, mit csak látás után lehet elsajátítani.

E közben az én méhcsaládomat is az utasítás szerint kezeltem.

Nyári háromheti szabadságomat sógoromnál, a vöröstoronyi szorosban töltöttem. Sógorom, kinek szintén nagy kedve van a méhészethez, a múlt ősszel vett két méhcsaládot. Eljött a tavasz, rendezni kellett volna, de fölbontva a kaptárt, belsejét a legnagyobb rendtelenségben találta. Nem mert hozzáfogni a rendezéshez, amin nem is csudálkozom. Kezdő méhész és rendetlen kaptár, ez már elég, hogy valakinek a kedve már az első lépésnél elmenjen. Sógorom alig várta a jöveteletem Junius 23.-án érkeztem oda. Első dolgom volt a méheket megpillantani. Bizony siralmas állapotban voltak. Összeszedtem minden bátorságomat, jó példát akartam mutatni. Hozzáfogtunk a két kaptár rendezéséhez. A lépek leszakadva, 3—4 kereten keresztül dülve, össze-vissza építve; szóval a

legnagyobb rendetlenség. Nagyon nehezen szedtük rendbe, a lépeket újból keretekbe szabdtuk, a herelépeket kidobtuk. Szegény méhikék bizony dühösek voltak, boszújukat el nem kerülhették. Több szúrást kaptam, de türelmem nem hagyott el, rendbeszedtem mind a két kaptárt, s egy héttel rá az egyik megrajzott, a rajt befogtuk, a másik családból pedig mûrajt készítettem. Most mind a négy család erős és — tekintettel az idei gyöngé mézelesre — meglehetősen mézfölösleget produkált. Távozásom előtt megadtam sógoromnak minden eshetőségre az egész évi útbaigazítást.

Hasonlóképpen segédkezésre állottam ottani két méhésztársunknak, s őket az összetartásra és arra buzdítottam, hogy egymásnak e tekintetben legyenek segítségére. Ugyanezt ajánlom minden régi és kezdő méhésznek, mert így talán számunk nap-nap után szaporodni fog.

Ne téveszszük szem elől, hogy türelem és kitartás, amik a kezdet nehézségeit legyőzik, s ha mindjárt nem is, de később százszorosán meglőzzák fáradságunk gyümölcsét

Kolozsvár.

Balázs Ferencz dr.

Különfélék.

Udvarhelyvármegye méhészeinek figyelmébe. Aki okszerűen fölállított, berendezett és fölserelt szép méhest látni akar; aki a pontos készítésű kaptárokban a méhcsaládok fejlődésének és gyarodásának, kezelésük és gondozásuk mintaszerűségének megkapó képében gyönyörködni szeret; akit a méh-tenyésztés szakszerű művelése és jövedelmezősége érdekel; akinek biztatásra, bátorító lelkesítésre és üdvös útmutatásra van szüksége; aki örömet tud lelteni annak a látásán, hogy az odaadás, ügyszeretet, szorgalom és munkásság úgyszólván a semmiből mily értékesé fejlesztheti a méhészetet, melyen a remek készítésű kaptár, a szép fölserelés és a kedves méhes mind-mind a tulajdonos kezemunkáját dicséri; szóval, aki csekély költséggel létesített mintaszerűséget látni, fölbuzdulást és magának élvezetes napot szerezni óhajt: látogasson el *Derzsi Samu*, székelyudvarhelyi kir. törvényszéki irodatiszt úr remek méhesébe; — a méhészeket jellemző meleg szeretet és készség erénye fogadja, s azzal a magának szórt szemrehányással távozik onnét: miért nem igyekeztem ezt a hasznos és tanulságos gyönyört már régebben élvezni?!

Ezt az udvarhelyvármegyei t. méhésztársaknak és a méhészet kedvelőinek; Derzsi úrnak pedig azt, hogy a lelket meghódítani tudó példás munkásságának mintaszerű sikereivel miért maradt el Szegedről, Temesvárról és Bécsből, hol a méhészek nemzetközi versenyén az ő méhészetének a bemutatásával a magyarok diadalát növelhette, a kisebb anyagi képességű ember útbaigazításához jelentősen hozzájárulhatott volna. Ez is hazafias kötelessége az olyan magyar méhésznek, mint ő

Az idei méhészet eredményéről szíves értesítést kérünk! Itt említjük meg: annyira nem mindenütt mostoháskodott a nyár, hogy pl. Laposnyán, Görgényszentimrén túl, a havasok alján, 800 méter magasan, *Albert Samu*el erdőőr

15 mézzel telt keretet szedett ki egy kaptárból, mint fölösleget. — *Nagy Dániel*, vajdaszentiványi igazgatótanító úr pedig egy kassal kezdett az idén, melytől 5 rajt kapott, 4 rajt és az anyatörzs oly gazdagok, hogy készletüket el se fogyasztják; az ötödik rajt a befogás előtt megszökött.

Méhészeti előadások októberben.

Az I. kerületben: Valló Árpád az egész hónapban a gödöllői államt méhészeti gazdaságban teljesít szolgálatot.

A II. kerületben: 5.-én Ikerváron, 6.-án Körmenten, 7.-én Csákányon, 8.-án Szentgotthárdon, 9.-én Patófalván, 10.-én Körtvélyesen, 11.-én Németújváron, 12.-én Újtelepen, 13.-án Kukmérén, 14.-én Szenteleken, 15.-én Szentmihályon, 16.-án és 17.-én Szombathelyen, az árvaháznál, 19.-én Szalókon, 20.-án Nyáradon.

A III. kerületben: 2.án Pusztapáton, 3.-án Rózsavölgyön, 5.-én Szilincsen, 6.-án Farkashidán, 7.-én Szereden, 8.-án Nemesnagyúron, 9.-én Halmoson, 10.-én Csatajón, 12.-én Nagysenkviczen, 13.-án Tótgurabon, 14.-én Boldogfán, 15.-én Vizkeleten, 16.-án Tallóson.

A IV. kerületben: 3.-án Zápszonyon, 4.-én M.-Kászonyon, 5.-én N.-Bégányon, 6.-án Balazséron, 7.-én N.-Guton, 8.-án Isnyéten, 9.-én Barkáson, 10.-én Szérnyén, 11.- és 12.-én Csomonyán, 15.-én Szalonnán, 16.-án Abódon, 17.-én Ládbesenyőn, 18.-án Hátmegezen, 19.-én Damakon, 20.-án Hangán, 21.-én Nyomáron, 22.-én Zilizen.

Az V. kerületben: 16.-án Szarvason, az ág. ev. tanítóképző-intézetnél, 18.-án Orosházán, az állami kertgazdasági intézetnél, 19.-én Nagyszalontán, a gazdasági ismétlőiskolánál, 20.-án Nagyváradon, a gör. kath. és 21.-én a róm. kath. tanítóképző-intézetnél, 22.-én Szatmáron, a róm. kath. tanítóképző-intézetnél, 23.-án Nagybányán, 25.-én Felsőbányán, 26.-án Dióshalmon, 27.-én Erdőszádán, a községi méhesen, 28.-án Debreczenben, az ev. ref. tanítóképző-intézetnél, 29.-én Békéscsabán, a földművesiskolánál.

A VI. kerületben: 9.-én Algyógyon, a földművesiskolánál, 10.- és 11.-én Déván, az állami tanítóképző-intézetnél, 13.-án Lugoson, a földművesiskolánál, 15.-én Németbogsánban, 16.-án Resiczabányán, 17.-én Szocsánban, 19.-én Ruzson, 21.-én Karánsebesen, a gör. kel. tanítóképző-intézetnél, 23.-án Szapárfalván, 24.-én Marzsinán.

A VII. kerületben: 9.-én Csikrákoson, 10.-én Balánbányán, 11.-én Gyergyószentmiklóson, 12.-én Gyergyóalfaluban, 13.-án Gyergyószárhegyen, 14.-én Gyergyóditróban, 16.-án Csikkarczfalván, 17.-én Csiksomlyón, a róm. kath. tanítóképző-intézetnél, 19.-én Kézdivásárhelytől, az árvaháznál, 21.-én Székelykeresztúrtól, az állami tanítóképző-intézetnél, 23.-án Székesen, 25.-én és 26.-án Sósmezőn.

A VIII. kerületben: 9.-én Budaórsőn, 10.-én Torbágyon, 11.-én Pilisszentivánon, 12.-én Tinyén, 13.-án Tökön, 14.-én Békásmegyeren, 15.-én Buda-
kálászon, 16.-án Pomázon, 18.-án Kisteleken, 19.-én Csongrádon.

Kovács Antal, méhészeti felügyelő.

Tartalom: Október emlékeztető, *Józsa Sándor*. — Viaszolvastás. *Józsa Sándor*. — A méhcsaládok őszi rendezése *Turna János*. — A mérleget álló Boczonádi-féle óriás kaptár. *Boczonádi Szabó Imre*. — Párbeszéd két üldözött here között. *Bölcsei István*. — A kezdet nehézségei. *Balász Ferencz*, dr. — Különfélék. — Méhészeti előadások októberben. *Kovács Antal*.

Apró hirdetések.

Mézpörgető, méztartó bádog-edény

Jutányos áron kapható Zeiler Géza bádogosnál Kolozsvár (Mátyás- király- útca 4.) Ugyanő elvállal **minden- mű bádogos munkát. Javításokat** jutányos áron, pontosan teljesít. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld. (9—12.)

Bánffy Albert báró méhészetében **Válaszúton** 5 mm. pörgetett **méz eladó.**

Boczonádi-féle eredeti kaptárok.

1. Egyes kaptár 25 mm. vastag deszkából bélelés nélkül, de bélelésre előkészítve, az ablaküvegezést kivéve teljes felszereléssel **11-50** korona.

2. Egyes kaptár minden részében teljesen bélelve, teljesen felszerelve **16** korona.

3. Kettős kaptár minden részében teljesen bélelve, teljesen felszerelve **28** korona.

Az árak az újpesti vasútállomásra szállítva értendők.

Újpesten, Széchenyi-útca 7. sz.

Id. Boczonádi Szabó Imre.

Csak 5 fillérbe kerül

egy levelezőlap, melylyel gazdagon illusztrált, s a havi teendőket és sok hasznos tudnivalót tartalmazó nagy árjegyzékemet kiki megszerezheti. Alúírt czég a többek között készíti

zománczott bádog mézpörgetőgépeket alsó, vagy fő ső hajtással 2—8 keretre, 16 koronától kezdve, a legjobbnak ismert minőségben. (Részletesebb leírás az árjegyzékben). Továbbá:

gőz-viasz- és mézolvastókészülékeket vascsavarral járó erős sajtoló berendezéssel 22 koronáért. A készülék gyümölcs-sajtolásra is nagyon alkalmas.

Ajfonsus-féle műlépeket teljesen tiszta méhviaszból készíték. Szabadalmazott és sokak nyilatkozata szerint a **legjobb műlep.** A belföldön kizárólag nálam kapható, még pedig kívánt nagyságban **kgronként 4 kor. 80 fill-ért; 3 1/2 kor. 16 kor. 20 fill.** Ismét elárúsítóknak árengedmény. A műlep beragasztására vonatkozó utasítást minden csomaghoz mellélek.

Népkaptár szalmából 30 keretre, melyek bádogsávokon függenek. A kaptár fala erős, 6 cm. vastag. **Darabja 6 kor. 60 fill.** Bővebbet az árjegyzékben.

„Universal“ etetőkészülék híg és sűrű, vagy szilárd táplálékkal való etetésre bármilyen rendszerű kaptárban télen-nyáron alkalmazható. Továbbá: **füstölőkészülékek, arczvédők, méhészkeptyük, fűdelező kések, boronák, Gerstung- és Frensz-féle anyakalitrák, keretléczek, rajfogók,** szóval minden méhészeti eszköz nagy választékban.

SIMMICH FR.

első osztr.-sziléziai kereskedelmi méhtelege. **JAUERNIGBAN, Osztrák-Szilézia.**

Elsőrendű kitüntetések, Temesvárt és Teschenben 1902-ben **arany-érmét** nyert. 6.—12.

Kazai gyáripár Kolozsvárft, *Malom-útca 28. szám.*

A legjobb minőségű

Parkett-ből, *mely göszel van kifőzve és kiszáritva, nagy készletet tartok kicsiny és nagy alakban. E parkett nedves lakásba, aszfaltba, valamint már kész padlóra rakva, kitűnő minőségénél fogva fölötte alkalmas. — Ezenkívül raktáron tartok legjobb minőségű különböző kiszáritott anyagokat, melyekből a legszebb kivitelben készítek templomi díszmunkákat, oltárokat, szószékeket.*

Továbbá: ajtó-, ablak- és iskolai berendezéseket. Építkezésnél minden e szakmába vágó munkát, kapukat, szoba-butórokat, boltberendezéseket, portálékat tartós anyagból a legjobb és legszebb kivitelben. — Vidéki megkeresésre azonnal pontos és részletes fölvilágosítással szolgálók.

12—12

B. BAK LAJOS, *műasztalos.*

Mézet keresünk

— megvételre —
minden minőségben.

Mintázott ajánlatokat

a Méhészeti Közlöny

szerkesztőségéhez

Kolozsvár, Magyar-útcza 24. szám alá
kérünk.

Megfelelő mézet

a legjobb piaczi áron, meg-
mintázás után, azonnal való
készpénzfizetés mellett vesz

KÜHNE FERENCZ

— — — Budapest, I. ker., Attila-útoza 99. sz. — — —

3.—3

CSINTALAN GYULA

orgona-, zongora- és harmonium-készítő

KOLOZSVÁRT. Lakása: Egyetem-ú. 6. sz. Üzlethelyiség
Deák-Ferenc-ú. 2. sz., hátul az udvaron.

Elvállalok orgona készítést, minden nagyságban, minden kivitelben és styben, továbbá javítását, átalakítását, kibővítését és hangolását jótállás mellett.

Elvállalok bármilyen nagy zongora-javítást, hosszú zongorák rövidde átalakítását, bőrozését és hangolását.

Készítek oltárokat, szószéket és szószék fölébe való koronát, nemkülönbön egész templomi berendezéseket is.

Elvállalom iskolai és szobai harmoniumok javítását és hangolását, úgy helyben, mint vidéken. Vidéki meghívásra pontosan megjelenek. Kérdezősködésekre azonnal válaszolok.

Miért továbbra is becses figyelmébe ajánlom magamat. A t. közönség és egyházak pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

10—12.

CSINTALAN GYULA.

HOL kaphatók a legolcsóbb keretléczek és négyes Mayer-kaptárok ?

PICZEK ALAJOS méhésznél, Farkashidán, u. p. Keresztúr (Pozsonyvármegye).
100 drb 1 méter hosszú keretléc, 25 mm. széles, 5—6 mm. vastag, 3 oldalon gyalulva 1 k. 60 fill. 100 keret földarabolva szintén 1 k. 60 fill.

Kész keretek (orsz. mér.) távolsági kapcsolakkal darabonként 4 fillér.

Orsz. mér. egyesületi kaptár (30 keret) teljesen felszerelve, befestve, kákával béelve 5 K.

Négyes Mayer-kaptár (dúc) pontosan készítve, teljesen felszerelve, befestve és kívülről kákával csinosan burkolva 20 K.

Rakkaptár (Christ-féle) 3 ládikával 30 keretre, tetővel, fenékkal, 1 $\frac{1}{2}$ hüvelyk vastag deszkából készítve, teljesen felszerelve 5 K. — Az árak farkashidán értendőek. Elvállalok e szakba vágó más asztalosmunkákat is a legolcsóbb áron.

7.—12.

Szakértők által a legcélszerűbbnek

elismert

Mézes üvegek.

Alumínium fedővel,
parafa- és hólyag-
papír betéttel

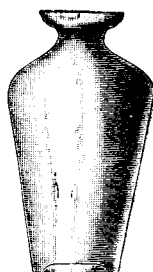
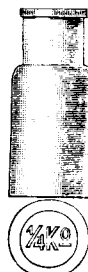
Karimával.

Leszciszolt nyakkal.

Üvegfedő, gummi-
gyűrű és
fémcsavarral.

Karimával.

Leszciszolt nyakkal.

1879 sz.	1/8 Kilo	16 fill.
1/4 "	"	18 "
1/2 "	"	24 "
1 "	"	32 "

1880. sz.	8 fillér
10 "	"
14 "	"
22 "	"

1881. sz.	— fillér
12 "	"
16 "	"
24 "	"

1883. sz.	1/4 L.	36 fill.
0/35 "	"	40 "
1/2 "	"	48 "
0/6 "	"	56 "
1 "	"	80 "
2 "	"	1'20 "

1885. sz.	1/8 Kilo	06 fill.
1/4 "	"	08 "
1/2 "	"	12 "
1 "	"	18 "

1886. sz.	08 fillér
10 "	"
12 "	"
20 "	"

U. a. finoman
nikkelezett fedővel

1/8 Kilo	14 fill.
1/4 "	16 "
1/2 "	24 "
1 "	32 "

A két első üveghez a csatolt rajz szerint **nyoloz színben**
nyomott, diszes czimkét **díjtalanul mellékelünk.**

35. sz. Külön árjegyzék az összes mé-
hészeti üvegczikkekről kívánatra
ingyen és bérmentve.

Egyesült Magyarhoni Üvegyár Részv.-Társ.

Budapest,

3.-6.

VI., Nagymező-útca 8. sz.